

Dosarul nr. 2r-194/2023
2-21081679-01-2r-04052023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ciubotaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Tatiana Clapciuc,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Clapciuc împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Iurii Clapciuc, Elena Chelbert și Vladimir Chelbert, cu privire la rezilierea contractului de prestări servicii, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t :

La 28 mai 2021, Tatiana Clapciuc a depus cererea de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” SRL, solicitând rezilierea contractului de prestări a serviciilor de transport, încheiat la data de 03 februarie 2020, privind zborul la data de 11 septembrie 2020, din Chișinău spre Franța (or. Nisa), și zborul, la data de 18 septembrie 2020, în direcția retur a 4 persoane, încasarea de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Tatiane Clapciuc a mijloacelor bănești achitate la încheierea contractului de prestare a serviciilor de transport privind zborurile, în sumă de 837,72 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei în proces, cu statut de intervenienți accesorii, au fost atrași Clapciuc Iurii, Chelbert Elena și Chelbert Vladimir.

Prin hotărârea din 23 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, depusă de Tatiana Clapciuc.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 09 iunie 2022, Tatiana Clapciuc a declarat apel, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Tatiana Clapciuc, pe motiv că nu corespundea cerințelor prevederilor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, fiind acordat părții, termen de 15 zile, calculat din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel motivată, și plata taxei de stat, în sumă de 480,24 de lei.

Concomitent s-a explicat apelantei, că în caz de nelichidare a neajunsurile indicate în încheiere, în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Încheierea din 06 octombrie 2022 a fost expedită, prin intermediul poștei electronice reprezentantului apelantei Clapciuc Tatiana, avocatului Mihailov Gheorghe, la adresa de email indicată în mandatul avocațial, anexat la materialele cauzei, fiind comunicată, la data de 13 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar. Prin urmare, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor pentru parte a fost data de 28 decembrie 2022, inclusiv.

În continuare, la 26 decembrie 2022, Clapciuc Tatiana a prezentat cererea de apel motivată, anexând bonul de plată a taxei de stat, în sumă de 408,75 lei, plata fiind efectuată de Iurii Clapciuc, care figurează în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Tatiana Clapciuc, împotriva hotărârii din 23 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării depline, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis apelantei Tatiana Clapciuc cererea de apel, cu anexa. S-a dispus restituirea intervenientului accesoriu, Iurii Clapciuc, taxa de stat achitată, în sumă de 408,75 lei, conform ordinului de încasare a numeralului nr. 7924840 din 19 decembrie 2022, eliberat de BC „Moldova Agroindbank” SA.

La 07 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Clapciuc a declarat recurs, solicitând casarea încheierii din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei noi soluții de primire a apelului spre examinare și remitere a cauzei către instanța de apel, pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a specificat că deoarece era foarte ocupată și nu dispunea de timp, taxa de stat a fost achitată de soțul ei. Totodată, a menționat că, pentru examinarea cauzei civile, în prima instanță, la fel, soțul ei a achitat taxa de stat. Apreciază că conform legislației, important este de achitat taxa, dar nu are importanță cine o achită.

Totodată, a menționat că nu posedă limba română și din acest motiv a omis să achite integral taxa de stat, în cuantumul impus de instanța de apel, iar prin neachitarea taxei, de 75 lei, nu consideră că urmează să fie lipsită de dreptul la judecarea echitabilă a cauzei.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 05 ianuarie 2023, și a expedit-o participanților la proces, la 28 martie 2023 (f.d. 111). Astfel recursul declarat la 07 aprilie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 09 iunie 2022, Tatiana Clapciuc a declarat apel, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Tatiana Clapciuc, fiindu-i acordat termen de 15 zile, din momentul comunicării încheierii, pentru prezentarea apelului motivat și bonul de plată a taxei de stat, în mărime de 480,24 lei. Concomitent i s-a explicat apelantei, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere, în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Încheierea a fost expeditată, 13 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului apelantei Clapciuc Tatiana, avocatului Mihailov Gheorghe, la adresa de e-mail, indicată în mandatul avocațial, anexat la materialele cauzei, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică.

La 26 decembrie 2022, Clapciuc Tatiana a prezentat cererea de apel motivată, anexând bonul de plată a taxei de stat, în sumă de 408,75 lei. Potrivit bonului de plată, taxa de stat a fost achitată de Iurii Clapciuc, având calitatea de intervenient accesoriu în cauza civilă.

Prin încheierea din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Tatiana Clapciuc, împotriva hotărârii din 23 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, invocând că apelanta nu a înlăturat toate neajunsurile, în interiorul termenului acordat de instanță, potrivit încheierii din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis apelantei Tatiana Clapciuc cererea de apel, cu anexa, cu restituirea intervenientului accesoriu, Iurii Clapciuc taxa de stat, în sumă de 408,75 lei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural.

Cu referire la normele ce ghidează procedura punerii pe rol a cererii de apel, instanța de recurs menționează că, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, luând în considerare cele relatate supra, instanța de recurs remarcă obligațiunea apelantei de a prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, sarcină procedurală care însă nu a fost realizată integral, în termenul stabilit.

Prin urmare, constatând neînlăturarea integrală a neajunsurilor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel, privind restituirea cererii de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră irelevante argumentele recurente, cu referire la faptul că a înlăturat în termen neajunsurile, în situația în care materialele cauzei denotă că cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, în original, au fost depuse, însă taxa de stat stabilită prin

încheierea de a nu da curs cererii de apel nu a fost achitată în mărime deplină. În loc de 480,24 lei a achitat 408,75 lei.

Potrivit art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată, reiterează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar în cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs statuază că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu diligență desfășurarea procesului, constatare reiterată și în jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că, revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

Instanța de recurs stabilește că apelanta nu s-a folosit cu bună-credință de drepturile procedurale și nu a respectat obligațiile impuse de instanța de apel, și anume, de a achita taxa de stat, în cuantumul stabilit, de 480,24 lei, circumstanță ce a dus la restituirea cererii de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurente precum că: în prima instanța a achitat taxa de stat într-un cuantum mai mic, nefiind avertizată că cuantumul achitat nu corespunde prevederilor legii; valoarea taxei neachitată constituie doar 75 lei, iar acest fapt nu-i poate îngădi accesul la un proces echitabil; nu cunoaște limba română și din acest motiv a citit doar dispozitivul încheierii instanței de apel, unde nu se indică suma ce urma a fi achitată. Toate aceste argumente nu pot duce la casarea actului judecătoresc contestat. Or, indicațiile instanței de apel, în actul emis, la 06 octombrie 2022, cu referire la neajunsurile ce urmau a fi înlăturate, inclusiv cuantumul taxei de stat, au fost expuse explicit, fără obscurități. Încheierea din 06 octombrie 2022 a fost trimisă avocatului apelantei, care în virtutea statutului său, cunoaște limba de stat și urma să facă explicațiile de rigoare. Totodată, în temeiul art.24 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în situația în care apelanta nu posedă sau nu vorbește limba română a fost în drept, la cerere, să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului, prin interpretul acordat, de către instanța judecătorească.

Completul de judecată mai relevă că în conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din această perspectivă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat Tatiana Clapciuc, împotriva încheierii din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul judecătoresc al instanței de apel urmează a fi menținut.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Tatiana Clapciuc.

Se menține încheierea din 05 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Clapciuc împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Iurii Clapciuc, Elena Chelbert și Vladimir Chelbert, cu privire la rezilierea contractului de prestări servicii, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni